

“MADE IN L'ESPAI”

PARLAR DE LA CREACIÓ COREOGRÀFICA A L'ESPAI DURANT AQUESTS DEU ANYS VOL DIR PARLAR DE BONA PART DE LA DANSA GENERADA A CASA NOSTRA DURANT AQUESTA ÚLTIMA DÈCADA.

PODEM AFIRMAR QUE AQUESTA HA ESTAT LA DÈCADA MÉS PROLÍFICA DE LA PRODUCCIÓ COREOGRÀFICA CATALANA. S'HAN CONSOLIDAT ESTILS I PERSONALITATS DE CREACIÓ I SOBRETOT, I EL QUE ÉS MÉS IMPORTANT, S'HA ACONSEGUIT ESCURÇAR LES DISTÀNCIES PEL QUE FA A LA CONTEMPORANEÏTAT DE LA COREOGRAFIA CATALANA RESPECTE A LA RESTA DELS PAÏSOS D'EUROPA I ELS ESTATS UNITS. ÉS A DIR, ELS CREADORS CATALANS TREBALLEN EN SINTONIA DIRECTA AMB EL QUE SUCCEEIX EN LA DANSA ESCÈNICA OCCIDENTAL, A ESCALA CREATIVA, S'ENTÉN. LA CREACIÓ EN SÍ, MALGRAT LES DIFICULTATS I A COSTA DE SER A BASE DE L'ESFORÇ PERSONAL DE BALLARINS I COREÒGRAFS, PODEM DIR QUE ÉS ABSOLUTAMENT CONTEMPORÀNIA. EN AQUEST SENTIT, LES INSTITUCIONS HAN ACTUAT DE MANERA NO INTERVENZIONISTA, AMB MOLTA CAUTELA, I HAN ESPERAT DONAR SUPORT A INICIATIVES I DINÀMIQUES DE LA PROFESSION QUE ANAVEN SORGINT I QUE PER SÍ SOLES S'ANAVEN IMPOSANT. DE SEGUR QUE AQUESTA DÈCADA REQUERIA ALTRES ACTUACIONS, PERÒ AQUEST NO ÉS L'ESPAI PER PARLAR-NE.

DURANT AQUESTS DEU ANYS, QUE TANQUEN EL SEGLE XX, LA DANSA QUE HA PASSAT PER “L'ESPAI” ENS MOSTRA QUE LA MAJORIA DELS CREADORS HAN TINGUT L'EXPERIÈNCIA PRÈVIA, A DIFERÈNCIA DELS ANTERIORS, COM A BALLARINS D'ALTRES COMPANYIES. A MÉS D'UNA FORMACIÓ EXHAUSTIVA NO SOLAMENT LLIGADA A LES TÈCNiques DE LA DANSA CLÀSSICA I LA MODERN DANCE (GRAHAM, LIMON, CUNNINGHAM, HORTON), SINÓ TAMBÉ UN ASSOLIMENT DE LES APORTACIONS JA SISTEMATITZADES I ACADÈMIQUES DE LA GENERACIÓ POSTMODERNA AMERICANA (LES TÈCNiques RELEASE EN TOTES LES SEVES VARIETATS; LA UTILITZACIÓ DE LA IMPROVISACIÓ, TANT PEL QUE FA A LA COMPOSICIÓ COM A LA RECERCA DEL LLENGUATGE CORPORAL I EXPRES-

SIU). HI HA CREADORS QUE HAN FET LA SÍNTESI DELS APRENENTATGES CORPORALS DE LES TÈCNiques DE DANSA DE TOT EL SEGLE XX, MENTRE QUE D'ALTRES HAN APOSTAT PER MILITAR O FORMAR-SE TAN SOLS A PARTIR DE LES APORTACIONS DES DE LA POSTMODERNITAT.

AIXÒ DÓNA COM A RESULTAT DUES ESTÈTIQUES TANT DE MOVIMENT COM DE PLANTEJAMENTS COREOGRÀFICS ABSOLUTAMENT DIFERENTS. PER ENTENDRE'NS, ELS TREBALLS DELS PRIMERS MANTINDRAN UN LLENGUATGE CORPORAL I UNA ESTRUCTURA ENCARA RECONeixIBLE I IDENTIFICABLE AMB EL QUE FINS LLAVORS ES CONSIDERA UN ESPECTACLE DE DANSA, SEMPRE DES DEL PRISMA DE LA CREATIVITAT I L'IMAGINARI PERSONAL DEL CREADOR. EL SEGON BLOC SUPOSA L'APORTACIÓ, JA ASSUMIDA PLENAMENT EN ALTRES CONTEXTOS DE DANSA, DE NOUS PLANTEJAMENTS TANT DES DEL TRACTAMENT DEL COS COM DES DEL PUNT DE VISTA COREOGRÀFIC. EL QUE PER A LA GRAN MAJORIA POT SEMBLAR ALLUNYAT I POC FAMILIAR NO ÉS NI MÉS NI MENYS CORRECTE, ÉS SIMPLEMENT NOU I DIFERENT.

TAMBÉ PODEM DESTACAR, EN ALGUNS CASOS, EL CONTACTE DIRECTE AMB LES ENSENYANCES DE LA DANSA-TEATRE ALEMANYA DESPRÉS DE PINA BAUSCH, O SI MÉS NO L'EMPREMTA DEIXADA EN TOTA LA CREACIÓ ESCÈNICA A PARTIR DELS ANYS VUITANTA. AIXÒ HO PODRÍEM REDUIR SINTÈTICAMENT A UNA VIVENCIALITAT DE L'INTÈRPRET, A UNA NO-ARTIFICIALITAT DEL MOVIMENT, UN COLLAGE MUSICAL, UNA JUXTAPOSICIÓ D'ESCENES AMB DRAMATÚRGIES NO LINEALS, UNES ESCENOGRAFIES QUE SÓN TROSSOS, PETITS MÓNS DELS INTÈRPRETS, ETC., ETC. EN ALGUNS CREADORS CATALANS ES DENOTA LA PROXIMITAT ESTÈTICA A LA NOVA DANSA BELGA I DARRERAMENT ÉS EVIDENT L'INFLUX DEL CORRENT DEL PHYSICAL THEATER I DE LA CULTURA AUDIOVISUAL I TECNOLÒGICA.

EN UN ALTRE ÀMBIT PODRÍEM APUNTAR DUES TENDÈNCIES MOLT GENERALITZADES I ABSOLUTAMENT DETERMINADES

PER LA PERSONALITAT CREADORA DE CADA COREÒGRAF O COMPANYIA (RECORDEM QUE TOTES LES COMPANYIES QUE TENIM A CASA NOSTRA SÓN D'AUTOR, NO DE REPERTORI): UNS GRUPS QUE TREBALLEN AMB UNA INTENCIONALITAT I UNA ESTRUCTURA MÉS AVIAT TEATRAL, SERVINT-SE D'UNA DRAMATÚRGIA CLARA, NO NECESSÀRIAMENT LINEAL, UTILITZANT LA VEU O NO, I RECORRENT A LA MÚSICA COM A REFERENT EMOTIU, INTERVENINT DE MANERA DRAMÀTICA. I UNS ALTRES TREBALLEN MÉS EN EL PLA DE L'ABSTRACCIÓ, PARTINT DEL MOVIMENT MÉS PUR I, PER MITJÀ DE LA POESIA, L'EVOCACIÓ O LA METÀFORA, UTILITZEN LA FISCALITAT COM A MITJÀ EXPRESSIU PER SE.

QUANT A LA TEMÀTICA DELS ESPECTACLES, QUE HA ESTAT MOLT VARIADA, PODEM DIR QUE LA DANSA, EN GENERAL, ENS HA PARLAT DE L'HOMME I REFLEXIONA SOBRE LES SEVES EMOCIONS, ELS SEUS PENSAMENTS, ELS SEUS SOMNIS I LES SEVES VIVÈNCIES, SOVINT PLASMATS DES D'UN PRISMA PERSONAL. DE VEGADES S'HA TRANSCENDIT A UN ÀMBIT MÉS UNIVERSAL, MENTRE QUE D'ALTRES HA SUPOSAT UNA EXPOSICIÓ MÉS BIOGRÀFICA.

SOVINT S'HA REIVINDICAT LA DANSA CLÀSSICA I S'HA DENUNCIAT DONAR SUPORT TAN SOLS A LA DANSA CONTEMPORÀNIA. ÉS OBVI QUE DES DE LA DEMOCRÀCIA S'HA APOSTAT PER LA CREACIÓ D'AUTOR I NO PER ESTABLIR COMPANYIES; AIXÒ QUEDA PALÈS EN L'ESTIL I EL CONTINGUT DE LA DANSA, QUE NOMÉS ESTÀ DETERMINADA PEL BAGATGE DEL CREADORS I DELS SEUS BALLARINS. PER SER LA DANSA UN FET ESPACIOTEMPORAL, PODEM AFIRMAR QUE TOTA LA DANSA QUE ES FA AVUI DIA ÉS CREACIÓ CONTEMPORÀNIA. D'UN ESTIL O UN ALTRE, AMB UN CONTINGUT O UN ALTRE.

DURANT AQUESTS DEU ANYS, POTSER NO ESTAVA DEFINIDA QUINA FUNCIÓ EXERCIA L'ESPAI, JA QUE LA PRESÈNCIA DE LES COMPANYIES, EN LA PROGRAMACIÓ DEL TEATRE, ANAVA DIRECTAMENT LLIGAT AL FET DE REBRE SUBVENCIÓ PER PART DEL DEPARTAMENT DE CULTURA. ÉS PER AIXÒ QUE ENTRE L'ETAPA DEL 1992 AL 1998 HI PREDOMINA MÉS DIVERSITAT DE GÈNERES. A PARTIR DE 1998 ES PROGRAMA, SENSE EXCLOURE A NINGÚ. PERÒ, APOSTANT PELS NOUS VALORS, COM A PLATAFORMA DE SUPORT, INCLOENT-HI PETITES COPRODUCCIONS O RESIDÈNCIES, JA QUE EL

CONTEXT DE LA DANSA OFEREIX ALTRES OPÒRTUNITATS PER PROJECTES I COMPANYIES JA CONSOLIDADES. ÉS, PER TANT, DES DE LA PERSPECTIVA HISTÒRICA QUE L'ESPAI HA ADQUIRIT UN PERFIL CLAR: EN GENERAL, HA SUPOSAT I SUPOSA L'OPORTUNITAT PER ALS JOVES CREADORS DE PRESENTAR UN TREBALL AMB LES CONDICIONS ÒPTIMES D'UN TEATRE, SOVINT LES ÒPERES PRIMES DE LLARGA DURADA. ENCARA QUE ÚLTIMAMENT, I EN ELS CICLES ENDANSA, LA DURADA D'UNA HORA NO N'HA ESTAT L'ELEMENT CONDICIONANT NI EL FORMAT ADEQUAT. S'HA RESPECTAT QUE CADA PEÇA INTRÍNSECAMENT TÉ EL SEU FORMAT.

ES POT AFIRMAR QUE HI HA CREADORS "MADE IN L'ESPAI". ÉS A DIR, L'ESPAI HA ESTAT LA CANTERA DE LA MAJORIA DELS NOSTRES CREADORS GESTATS EN LA DÈCADA DELS NORANTA.

UNS ANYS EN QUÈ, MALGRAT LA RECESSIÓ ECONÒMICA QUE AFECTA LA PROGRAMACIÓ INTERNACIONAL, I L'ESTANCAMENT EN EL CREIXEMENT DE LA DANSA, HAN SIGNIFICAT LA CONSOLIDACIÓ DELS APRENENTATGES, PUJAR EL NIVELL DELS BALLARINS I CONSOLIDAR ESTILS, TANT EN ELS CREADORS MÉS VETERANS DE LA DÈCADA DELS SETANTA I VUITANTA COM SOBRETOT EL RELLEU QUE SUPOSA EL VIGOR DELS QUI HAN PASSAT PER L'ESPAI I HAN ACONSEGUIT DESPUNTAR: AVUI DIA JA ES POT PARLAR D'UN RELLEU GENERACIONAL, MAJORITÀRIAMENT GESTAT A L'ESPAI, SEMPRE, ENS ENTENEM, DES DE LA PERSPECTIVA DE LA CREACIÓ.

”

ESTER VENDRELL I SALES
BALLARINA I LLICENCIADA EN HISTÒRIA DE L'ART.
ACTUALMENT ESCRIVINT LA TESI DOCTORAL SOBRE
"LLENGUATGES CONTEMPORANIS DE LA DANSA: CATALUNYA
1975-2000"